

Quan jo estudiava el Batxillerat en l'internat d'un Col·legi de Barcelona, no arribí mai a fondre el meu esperit en el dels meus guiadors.

Era un infant i ja sentia inquietuds patriòtiques. En les poesies d'En Víctor Balaguer, llegides d'amagat i apreses de memòria, jo hi beguí els primers filtres suggeridors de l'amor a Catalunya. I en bullanga popular que s'armà amb ocasió d'un Tractat de Comerç que es considerava ruinós per a la indústria del país, l'aparició de les barretines sobre els caps dels nostres burgesos i fins de les nostres damiselles, ferí tan fonament la meva imaginació i despertà amb tan fort sotrac el meu cor, que ja aleshores es formà mon definitiu propòsit de dedicar a les reivindicacions catalanes tot el meu ésser.

No era certament aquest el sentir dels meus superiors, amb els quals estiguí en pugna un sens fi de vegades.

En el Col·legi, fora els moments de esplai, hi era obligada la llengua castellana i jo no m'hi sabia avenir, car l'aborria, no per ser castellana, sinó en quant usurpava els drets de la meva pròpia. Especialment en els actes de pietat, la imposició de l'idioma foraster em treia de pollaguera i fins posava en crisi la meva consciència.

Es potser degut a aquesta circumstància el que jo no hagués arribat a congeniar mai amb la Direcció sentint-m'hi deslligat i rebel a la seva influència; i, en l'eixir del Col·legi vaig respirar amb la mateixa fruïció del qui acaba d'obtenir la seva llibertat, no havent sentit en cap moment de la vida el desig de retornar-hi a visitar els meus antics preceptors.

Jo suposo que avui en l'internat de referència no hi deu imperar el mateix criteri de quaranta anys endarrera, encara que ho fa témer la circumstància d'estar principalment destinat als "niños bien" de la capital. Seria ara un greu falliment el que aleshores era un xic excusable, però deixant-ho apart, quan jo observo el noble esperit catalanesc que caracteritza les ensenyances d'alguns centres docents, i que va introduint-se en altres, sento com un frissament de reançança que'm recorda aquelles inquietuds de la meva adolescència. ¡Oh, si jo hagués pogut tenir uns professors com el benemèrit P. Lluís Rodés, de les Escoles Pies d'aquesta ciutat!

Amb quina altra il·lusió hauria viscut jo aquells cinc anys de la meva clausura, que'm resultaren interminables.

La veritable missió de l'educador és compenetrar-se amb els seus deixebles; fer-se'ls seus. I quan el P. Rodés m'apareix, rodejat dels seus deixebles i aureolat amb la llur amorosa devoció, estimat, respectat i escoltat de tots ells, no puc fer-hi més, sento dintre mí una fonda commoció i se m'obre el cor a la esperança que s'haurà trobat per fi el talismà segur per a formar noves generacions de catalans més útils a la Pàtria i a sí mateixos.

Així sia.

M. FOLGUERA i DURAN

Sabadell, Juny 1922.

PEL BON CAMI

